

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Novissima Polyantha, In Libros XX. Dispertita

Dominicus

Francofurti, 1613

Confidentia

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97211](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97211)

Sapiens timet, & declinat a malo: stultus transiit & confidit. 14.
 Qui confidit in corde suo, stultus est. 28.
 Vt qui opulenti estis in Sion, & confiditis in monte Samariae,
 optimates, capita populorum, ingredients pompaticè domum
 Israel: Amos 6.
 Qui confidunt in sculpitili, confundantur in confusione. Esai. 42.
 Non est qui inuocet iustitiam, neque est qui iudicet verè, sed con-
 fidunt in nihili, & loquuntur vanitates: conceperunt laborem, &
 pepererunt iniquitatem. 59.
 Ecce vos confiditis vobis in sermonibus mendacii, qui non pro-
 derunt vobis. Ierem. 7.

§ PATRVM SENTENTIÆ.

Aduersaria est confidentia, quæ periculis vitam suam pro certo
 commendat: & lubrica spes est, quæ inter fomenta peccati saluari se
 sperat, incerta victoria est inter hostilia arma pugnare, & impossibi-
 lis liberatio est flammis circumdari, & non ardere. August. de singul.
 cleric.

Expedit multo bene timere, quam male fidere: & vitilius est, vt
 infirmum se homo cognoscat, vt fortis existat, quam fortis videri
 velit, infirmus vt emerget.

Nemo de suo corde præsumat, quando profert sermonem, nemo
 de suis viribus confidat, quando suffert tentationem: quia vt & bo-
 na prudenter loquamur, à Deo est, non nostra sapientia: vt & mala
 fortiter perferamus, ab illo est, non nostra patientia. In serm. 8. Vin-
 cent.

Tria considero, in quibus tota spes mea consistit, Charitatem ad-
 optionis, Veritatem promissionis, Potestatem redditionis. Murmu-
 retiam, quantum volueris, insipientis mea cogitatio, dicens: Quis es
 tu, & quanta est illa gloria, quibusue meritis hanc, obtinere speras?
 Et ego fiducialiter scio cui credidi, & certus sum, quia in charitate
 nimia adoptauit me, quia verax est in promissione, potens in exhi-
 bitione. Hic est funiculus triplex, qui difficulter rumpitur, quem
 nobis est patria nostra, in hunc carcerem vsque demissum fortiter
 quæso tenemus, vt ipse nos subleuet, ipse nos trahat vsque ad con-
 spectum gloriæ magni Dei. Bern. de frag. sep. hom. 3.

Non confidat prædicator vel auditor verbi diuini de acuminè in-
 genii, de vilitate scrutini, de sedulitate studii: sed magis confidat de
 bonitate Dei, & de pietate oraculi, de humilitate cordis intimi. Hug.
 de S. Victorino.

Confidentia est, ex virtutum conscientia immotam mentem in-
 ter aduersa sibi constare. ibid.

§ PHILOSOPHICÆ SENTENTIÆ.

Confidentia est certa spes animi perducendi ad finem rem in-
 choatam. Cicero.

Confidentia est, per quam non magnis & honestis rebus multum
 ipse animus in se fiducia collocat. idem.

Vide infra titul. Fiducia, Fides, Presumptio, Securitas

Coniectura.

DEFINITIO ET ETYMOLOGIA.

CONIECTURA, Græcè τὸ ἐπιπέριον, ἢ τὸ, & τὸ ἀναλογικὸν coniectō
 dicitur. Est autem coniectura, per aliqua signa alicuius rei co-
 gnitio, imperfecta tamen, secundum B. Thom. prima Sec. q. 112. art. 5.
 Coniectura, τὸ ἀναλογικόν, Hebr. Kefem, à verbo Casam, Coniecti, diui-
 na via.

Coniectus est directio quædam rationis ad veritatem, à quo di-
 cta est coniectura: quo apud Rhetores dictus est itaq' coniecturalis.

§ SENTENTIÆ PHILOSOPHICÆ

Perinde vt est opinio de cuiusque moribus, ita quid ab eo fa-
 ctum sit & non factum, existimari potest. Cicero pro Cluent.

De futuris rebus est difficile est dicere, tamen interdum possis
 coniectura propius accedere, cum res est eiusmodi, cuius exitus
 præiudici potest. Cic. Torg. Fam. 6.

§ ADAGIA.

Leonem ex vnguibz æstimare. ἐκ τῶν ἀνίσχων γὰρ λέοντα γινώσκουσιν.
 Ex vera quæpiam coniectura negatum conuersum perpendere:
 ex paucis multis, ex minimis maxima conijcere.

Et fimbria de texto iudico. ἐκ τῶν κροσπίδων τὸ ὄψασμα γινώσκουσιν.
 Hoc est: Ex vno aliquo pusillo reliquorum facio coniecturam. Ich
 sibe an dem Nest wol was für ein Vogel darinn wohnt.

Et nauo cognoscere, est ex re quæpiam minima totum hominis in-
 genium æstimare.

De gustu cognosco. ἐκ τῶν μακρῶν γινώσκουσιν. Theophrastus.

Ex degustatione iudico, hoc est, ex minima experientia.

Athiopem ex vultu iudico. τὸν Αἰθίοπα ἐκ τοῦ ὄψασμα γινώσκουσιν.
 Præ se fert quisque aliquo signo, cuiusmodi sit moribus. Præ se fert

enim Athiops nigrore vultus, interioris capilli, labrorum
 dentium candore patriam suam.

De fructu arboreo cognosco. ἐκ τῶν καρπῶν τὸ γινώσκουσιν.
 Tullius.

Effatis hominem iudico. Quæ parua etiam in Euan-
 gely extrat.

De facie nosse.

Est leuiter cognitum habere, id se transferatur ad
 sensus.

Cauda de vulpe testatur. ἡ κίρκος τὸ ἄδρανον μαρτυρεῖ.
 In eos, qui pusilla in re, cuiusmodi sint, declarant.

Ex fronte perspicere. ἐκ τοῦ ὄψασμα τοῦ προσώπου τὸ γινώσκουσιν.
 Ex fronte perspicere dicitur, quod statim & reuer-
 occursum percipimus. Das Aug ist des Herzens Jeng. Das
 sicht weist es aus.

Ex habitu bonum vitum præ se fert.

Qui dicit ex ipsa ore figuræ videri probum hominem
 lud Homeri ex Odys. 6.

Ὁ μὴ γὰρ τὸ κἀκεῖ ἐστὶν ἀπὸ λόγου.
 Ex specte minus improbus ipsa
 esse videbatur. Et hat gute gebarden. Sont
 wie er will. Item. Ex schenit em gut gefell sein.

Ex stipula cognoscere. ἐκ τῶν κλάδων γινώσκουσιν.
 Quoribus vestigijs quibusdam in senecta reliqua
 factimus, cuiusmodi quis fuerit in adolescentia.

E culmo spicam conijcere.

Eustathius Odys. 2.
 ἐκ κλάδων ὄψασμα τὸ γινώσκουσιν ἄλλοτε.
 Ex culmo perspicitur spica demissa.

Etiā in senē apparit, cuiusmodi fuerit iuuenis.

E cantu dignoscitur auis, eos οὐ τρεῖς, τοῖς τρεῖς ἡ
 Quibus Vir, & alio oratio. Iactatur vulgo simillimum
 nūc autem dignosci, id est: e cultu spectari vitam & op-
 minis. Aut ge lang fennet man den Vogel.

Effeminatorum etiam oratio effeminata, inuerti
 dei λόγος, Zenodo.

In tribus Viris inuerti oratio, et quisque est, ita & lo-
 hort aus; den wortten was Kaufmanschap tr tracht.

Vanz coniectura.

In eos, qui de euentu negotij solent augurari, comparat
 οὐρανὸς δὲ τὸ πολλοὶ μὴ ἀνέχουσιν ἄλλοτε
 Quibus, sed τὸ ἰνακίον.

id est:
 At per multa animi versatur in athere twila.

Quarum non quavis portendere idonea satum.

Ex vno omnia spectra. ἐξ ἑνὸς τῶν πᾶσιν ἔρα.

Admonet ad augurium, ex vniuerso euentum experimentum
 simillimum coniecturam oportere facere.

Domiconiecturam facere, οὐδὲν ἐκείνη.

Quod non aliunde periturū, id domi fieri prouentum
 Prima facie, prima fronte, Quintil.

Sapiunt hæc quoque prouerbia, maxime quam ali-
 reus referuntur. Prima facie, prima fronte, pro eo quod
 rurum, in priusquam presens ac diligentiùs consideret.

Cubro diuinare. καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλοτε ἄλλοτε.
 Est coniectura sagacis rem deprehendere, aut fallaci
 cultu diuinare.

Signum bonum aut malum. οὐδὲν ἄλλοτε ἄλλοτε ἄλλοτε.
 Ibi quis de re incognita diuinat incertum.

Stellis obfignare, obelo notare. ἄσπερος ἐστὶν ἄλλοτε ἄλλοτε.
 ge Du, Eustath.

Dictum de his, qui longam aut desertam viam pere-
 necesse habeant regionum situm stellarum obferuare.

Vna hirundo non facit verum. μία χελιδὼν οὐκ ἔστιν ἔρα.
 Vnus dies non sat est ad parandam vrbem, aut
 Eodem pertinet & ista, πῶς δύναται ἄλλοτε ἄλλοτε.
 mo non facit diuitiam. Item. Vnus numerus non
 Es selt kein Eych von einem streich. Ein bundt
 Witter.

Omnibus vestigijs inquirere, πᾶσι ἰχνῶσι ζῆν.
 Omnibus vestigijs inquirere dicitur, qui summam
 diligentiam rem peruestigat.

Qui bene conijciat, huic vatem. Tullius.

Admonet ad augurium, futurorum præscientiam non
 augurij petendam esse, sed à præsentia.

Certum prospicio.

Qui se negabit remere, male se uise de exitu re
 rre sed certis adductum argumentis & pluribus exp-
 seruisse, accommodabit illud Homeri 1.

Ὁ γὰρ ἄνθρωπος μαρτυροῦσιν ἄλλοτε ἄλλοτε.
 Nam neque in expertus iam diuinatore, neque
 Egredie callens.

Rem acutertigisti. Plautus.

Pro eo quod est, rem ipsam diuinasti nihil aberrat.

Scopum attingere. τὴν χῆνον τὸ σκοπεῖν.
 Est voti compotem fieri, a coniectura rem ipsam